

Suomen Kennelliitto ry:n näkemyksiä koirien aggressiosta ja ennaltaehkäisystä

Suomen Kennelliitto on erittäin huolissaan koirahyökkäysten tilastoidun määrän lisääntymisestä ja pitää hyvänä, että tilanteeseen on havahduttu myös eduskunnassa ja asiaa selvitetään. Kansainvälisten tutkimusten perusteella tiettyihin rotuihin keskittyvien toimia on kuitenkin pohdittava hyvin huolellisesti, jotta vaikutukset eivät ole epätarkoituksenmukaisia. Selvää on, että rotukiellot eivät ole tehokas keino vähentää koirien purematapauksia, vaan niillä voi olla jopa päinvastainen vaikutus. Rotukiellot ovat ongelmallisia muiden muassa näistä syistä:

1. Kieltojen vuoksi kasvatus ja jalostus painuvat kontrollin ja valvonnan ulkopuolelle. Tällöin ei voida mitenkään varmistaa pentujen alkuperää, kasvatusolosuhteita, terveyttä, luonnetta tai ostajan kykyä hallita koiraa.
2. Rotukiellojen valvonta on hyvin vaikeaa.
3. Rodun todentaminen on osoittautunut äärimmäisen hankalaksi tai jopa mahdottomaksi.
4. Tiettyihin rotuihin keskittyvät toimet voivat löyhentää muiden rotujen omistajien ymmärrystä siitä, että omistajan on rodusta riippumatta hallittava koiransa kaikissa tilanteissa.

Suomen Kennelliitto hyväksyy pääsääntöisesti 94 jäsenmaan kansainvälisen kennelliitto FCI:n ja Pohjoismaiden Kennelunionin tunnustamat rodut. Kennelliiton virallisia rotuja on tällä hetkellä 386. Otsikoissa ollut pitbull on hyväksytty vain Yhdysvalloissa. Järjestäytyneessä koirankasvatustoiminnassa roduilla on kansainvälisesti yhteneväiset rotumääritelmät, systemaattiset jalostuksen tavoiteohjelmat ja sen valmistelusta vastaava rotujärjestö, tiukka sääntely, omavalvontajärjestelmä ja myös sanktiot.

Lisäksi Kennelliitto ja sen jäsenyhdistykset valistavat koiranomistajia vastuullisesta koiranomistamisesta ja järjestävät perus- ja jatkokoulutusta muiden muassa koiran kouluttamisesta ja sosiaalistamisesta. Kaikki koiranomistajat eivät kuitenkaan ole tiedotuksemme tai palveluidemme piirissä. Koirahyökkäysten lisääntyminen kielii osin siitä, että piittaamattomuus koiranomistamisen vastuista ja velvollisuuksista on yleistynyt.

Rodut ovat syntyneet erilaisiin tehtäviin eivätkä kaikki rodut sovi kaikille ihmisille tai kaikkiin olosuhteisiin. Aggressiivisuus tai arkuus eivät ole millään koiralla toivottuja ominaisuuksia ja niiden esiintyminen kertoo siitä, ettei koiralla ole kaikki kunnossa. Kansainväliset tutkimukset osoittavat, että rotua koskevien rajoitusten sijaan tehokkaampaa on tukea vastuullisen koirankasvatuksen, hankinnan ja omistamisen edellytyksiä. Kennelliitolla on tähän jo valmiiksi olemassa koko maan kattava verkosto ja tarvittava asiantuntemus.

Kansainvälisten tutkimusten tuloksia

Kennelliitto on kesän ja syksyn aikana syventynyt keinoihin, joilla koirahyökkäysten määrän kasvuun on pyritty muissa maissa puuttamaan. Tieteellisten tutkimusten ja viranomais selvitysten ohella kokemuksia on kysytty muiden muassa Tanskan ja Hollannin kennelliitoilta ja aiheesta on keskusteltu suomalaisten tutkijoiden ja koirankouluttajien kanssa. Lisäksi Kennelliitto järjesti elokuussa [neuvottelun](#), jossa yhdessä rotujärjestöjen ja yhdistysten kanssa pohdittiin koirahyökkäysten lisääntymisen taustatekijöitä ja keinoja ennaltaehkäisemiseksi. Koiran [luonteeseen ja käyttäytymiseen](#) kiinnitetään jatkuvasti enemmän huomiota ja Kennelliitolla on menetelmiä, joilla näitä voidaan testata.

Monissa maissa on ryhdytty säätelemään tiettyjen rotujen omistamista vastauksena koirahyökkäysten lisääntymiselle. Vertaisarvioituja tutkimuksia toimien vaikuttavuudesta on kuitenkin melko vähän ja näistä saatu näyttö tiettyyn rotuun keskittyvien toimien tehosta on heikkoa tai ristiriitaista. Tutkimusten mukaan tehokkaampaa on sen sijaan tukea rodusta riippumatta vastuullista koiranomistamista. Menetelmien toimivuus riippuu kuitenkin maan koirakulttuurista. Suomessa on laajat jokamiehenoikeudet ja vahva metsästyskoiraperinne, joiden turvaamisesta on huolehdittava.

Esimerkiksi Tanskassa pitbull ja tosa inu kiellettiin vuonna 1991 ja 13 muuta rotua vuonna 2010. Kööpenhaminan yliopiston vuonna 2013 tekemän selvityksen mukaan kielloilla ei ollut vaikutusta koirahyökkäysten määrään – tosin tutkimuksen toteutusajankohtana laajempi kielto oli ollut voimassa vain pari vuotta.

Irlannissa tuli vuonna 1998 voimaan laki, joka pyrki vähentämään 11 rotuun ja näiden sekoitusten liittyvien koiranpuremien määrään. Vuonna 2015 julkaistun irlantilais tutkimuksen mukaan vaikutus saattoi kuitenkin olla päinvastainen, sillä koirahyökkäysten vuoksi hoidettujen tapausten määrä lisääntyi vuosina 1998–2013 kaikkiaan 45 % samalla kun koirahyökkäysten määrä kohosi 21 %. Kanadassa Manitoban provinssissa tehty tutkimus antoi viitteitä siitä, että hoitoa vaatineet purematapaukset lisääntyivät, kun pitbulliin keskittyneet toimet hämärsivät sitä faktaa, että rodusta riippumatta omistajan on kyettävä kaikissa tilanteissa hallitsemaan koiransa.

Hollannissa julkaistiin vuonna 2017 maan valtiosihteerin pyynnöstä julkaistu riippumaton ja laajapohjaisen asiantuntijatyöryhmän selvitys korkean riskin roduista ja keinoista, joilla purematapausten määrää voitaisiin vähentää. Raati oli selväsananainen siitä, etteivät rotujen totaali kiellot ole oikea keino, sillä pitbullin kieltäminen maassa vuonna 1991 ei ole vähentänyt näiden koirien tai purematapausten määrää ja koiran osoittaminen pitbulliksi osoittautui käytännössä hyvin vaikeaksi.

Raati päätyi esittämään korkean riskin rotujen listaa ja joukkoa toimenpiteitä, joilla tuetaan vastuullista omistamista. Selvityksessä korostettiin, ettei korkean riskin rotujen lista ole tarkoitettu tuomitsemaan rotuja eivätkä niihin lukeutuvat rodut ole automaattisesti vaarallisia, mutta puremisvoimansa ja -käyttäytymisensä vuoksi ne voivat aiheuttaa väärissä käsissä ja olosuhteissa vakavaa vahinkoa.

Tunnistusmerkinnän ja rekisteröinnin laajentaminen katsottiin Hollannin selvityksessä tärkeäksi keinoksi vähentää purematapauksia. Lisäksi selvityksessä korostettiin muiden muassa koiranpuremia koskevan luotettavan tilastoinnin tärkeyttä, lyhyttä hihnaa ja kuonokoppaa julkisilla paikoilla ja erityisesti rotuja, vastuullista kasvatusta ja koiran koulutusta koskevan tiedon tärkeyttä. Raati suositteli korkean riskin rotujen omistajille myös kurssia koiransa kanssa.

Lakisääteinen tunnistusmerkintä ja rekisteröinti on tärkeää toteuttaa, sillä ne mahdollistaisivat kokonaiskuvan Suomen koirakannasta ja alkuperästä. Tilastokeskuksen vuoden 2016 kulutustutkimuksen mukaan Suomessa on noin 700 000 koiraa, joista Suomen Kennelliiton rekisterissä on noin 530 000 tunnistusmerkittyä koiraa. Tunnistusmerkinnän ulkopuolelle jää siis arviolta 20–25 prosenttia koirista.

Kennelliitolla on valmiudet kerätä myös näiden koirien tunnistus- ja omistajatiedot verkko- tai mobiilisovelluksilla. Koiran omistaja tunnistautuu rekisteröintijärjestelmiin pankkitunnuksilla. Kennelliiton rekisteriin voi jo nyt ilmoittaa myös monirotuista koiria ja tuontikoiria. Tietojen kerääminen ja niiden siirtäminen viranomaisrekistereihin on kustannustehokasta, turvallista ja vaivatonta. Valtakunnallisena toimijana meillä on valmius tukea rekisteröinnin ja tunnistusmerkinnän valvontaa, jolloin voidaan välttää viranomaisresurssien tarve.

Tutkimuksia:

Cornelissen, Jessica M.R & Hopster, Hans. 2010. Dog bites in the Netherlands. A study of victims, injuries, circumstances and aggressors to support evaluation of breed specific legislation. *The Veterinary Journal* 186 (2010) 292–298.

Meyer, I. & Forkman, B. Evaluering af hundelovens forbudsordning. Københavns Universitet. Det Sundhedsvidenskabelige fakultet. LOV nr. 717 af 25/06/2010.

Ó Súilleabháin, Páraic. 2015. Human hospitalisations due to dog bites in Ireland 1998–2013: Implications for current breed specific legislation. *The Veterinary Journal* 204. 357–359.

Patronek, Gary J. et al. 2013. Co-occurrence of potentially preventable factors in 256 dog bite-related fatalities in the United States (2000–2009). *Journal of the American Veterinary Medical Association* vol. 243 no 12. 17261736.

Raad voor Dierenaangelegenheden. 2017. Hondbeten aan de Kaak gesteld. Preventie van Ernstige Hondbeten bij Mens en Dier. RDA.2017.031.

Raghavan, Malathi et. al. Effectiveness of breed-specific legislation in decreasing the incidence of dog-bite injury hospitalisations in people in the Canadian province of Manitoba. *Injury Prevention* 19 (2013). 177-183.